

INUIT ATAQATIGIIT

UKA 2019/165,166,135

24.09.19.

Peter Olsen

Unga siunnersuut: Eqqussuinermi akitsuutit pillugit Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarneranik Inatsisartut inatsisaat nr. xx, xx. xxx 2019-imeersoq (Plug-in hybridbiilit akitsuutaat, biilinut innaallagissamik imaluunniit brintimik ingerlatilinnut akitsuummik akiliisussaannginnej kiisalu qamutit motoorillit nunaannakkoorutit minnerusut akitsuutaannik atorunnaarsitsineq)

Unga siunnersuut: Qamutit motoorillit akileraarutaat pillugit Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarneranik Inatsisartut inatsisaat nr. xx, xx. xxx 2019-imeersoq (Qamutinut motoorilinnut taamaallaat innaallagissamik brintimilluunniit ingerlatilinnut plugin hybridbiilinullu akitsuut, qamutinut motoorilinnut nunakkoorutinut mikinerut akitsuiteqartitsinnginnej kiisalu akiliinissamut piffissaliussamik allannguineq)

Qamutit motoorillit akileraarutaat pillugit Inatsisartut inatsisaata1 allanngortinnissaa, imaalillugu ATV-it taakkununngalu assingusut qamutit motoorillit nunakkoorutit mikinerit sisamanik amerlanernilluunniit assakaasullit ukiumut akileraarutaat 2.000 kronemut appartinnissaanik Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartunut Ilaasortaq Stine Egede, Inuit Ataqatigiit)

Siullermik; qulaani pineqartunut, qulequttanut soqutiginartunut inuiaqatigiinnullu tamatsinnut pingaaruteqarluinnaqqissaartunut siunnersuuteqarsimasunut siunnersuutigisimasaannut, qujanarujussuaq; Tassasut Naleqqamiit inatsisartunut ilaasortat, qulequttanut siullernut marlunnut siunnersuuteqartuusimasutut, minnerungitsumillu Inuit Ataqatigiinniit Stine Egede siunnersuummut qulequttat pingajuanniittumik siunnersuuteqarsimasutut qujanarujussuaq.

Aappassaattut; Qulequttat – siunnersuutit pingasut assigiinngitsut qulaani pineqartut ataatsikkoortillugit ataatsimut oqaaseqarfingeqartussangortillugit, suliarineqartussanngortinneqarsimanerat naammaginanngilluinnartutut isigigatsigu Inuit Ataqatigiinniit oqaatigeqqaarusupparput. Qulequttat taakku pingasut saqqummiunneqarsimasut, tamarmik immikkut, inatsimmi, immikkoortuaraaluppassuarnik immikoortortaqarput, tamarmik immikkut isummersorfigineqarlutillu tamarmik immikkut aaliangiiffigineqartariaqaraluartut; Immikkoortualuit ilaat isumaqatiginarsinnaallutik, ilaallu isumaqatiginarpallaartorsuunatik.

Taamaattumik tukattumik, paasiuminaassinjaasumullu allaat immaqa aquassinnaanngisartsinnik ajoraluwartumik allamut sangusoortoqarsinnaavooq; taamaalluni oqallinneq aqukkuminaallunilu paasiuminaatsorujussuanngorsinnaalluni. Immikkut tamarmik qaqinnejqarsinnaasuugaluarpuata, tamanna tamatsinnut oqinnerullunilu pitsaunerungaatsiarsimassagaluarpoq.

Aap ajunngilaq, tassa kisianni tamaappoq allanngortissinnaasimangilarput, naammagalugu tigullugu naatsumik ima oqaaseqaateqassaagut:

Biilit Plug-in Hybridbiilit, tassa taakku baterimik, ikummatissamillu ingerlateqarlutik ingerlasut, naluneqanngitsutut, biilit taakku pineqartut, siornaakkunili siunertaasimagaluarpoq, akitsuuteqannginnerat 2019-mili atorunnaarsinnejassasoq, kisiannili tamanna pinngitsoortinneqarpoq, ilaatigut uagut Inuit Ataqatigiit atorunnaarsinnejanganngikkallarnissaannik oqariartoqataasimanerput ilaatigut pissutigalugu.

Allangguutissatut siunnersuuterpassuit qulaani pineqartut, ilaasa akornanni takuneqarsinnaavoq Naleqqakkut siunnersuutigisimasaasat ilaat tassalu, taakku biilit pineqartut 2020-mi aallartittumik akitsuuteqannginnerat ukiut tallimat ingerlaneranni atorunnaarsikkiartuaarneqassasoq; eqqunneqarneranni akitsuut aammalu ukiumut akitsuut eqqarsaatigalugit (motorafgift); 2020-mi 50%-mik akitsuuserneqassasut, 2021-mi 60%-mik, 2022-mi 70, 23-mi 80 24-mi 90. 25-milu 100 %-mik akitsuuteqartinneqalerlutik.

Taassumalu saniatigut siunnersuutaasa aamma ilagaat biillit innaallagiaannarmik, brintiinnarmillu ingerlateqartut aamma ukiumut akitsuutaasup nalinginnaasup nalingata affaanik akitsuuserneqartalernissaat.

Allangguutissatut siunnersuutaasimasut qulaani taakkartorsimasakka marluk Naleqqaminngaaneer-sut imaaliallaannaq akuersaarsinnaannginnatsigit Inuit Ataqatigiiniit oqariartutigissavarput.

Inuit Ataqatigiit naleqartitatta pingaartilluinnakkattalu ilagilliunnarpaat, siunissami qaninnerpaami nunatta tamakkerlugu tamakkiisumik - 100 %-mik - minguitsumik ataavartumillu tunngaveqartumik nukissiuteqarnikkut pilersorneqalernissaata piviusunngortinneqarnissaa.

Taamaattumik aamma nuannaarpugut qilanaarpullugu Qasigiannguit eqqaanni erngup nukinganik nukissiutilorfimmik sanaartortoqarnissaa Naalakkersuisut aaliangiussimammassuk Inuit Ataqatigiit upernaaq manna Aqqa Samuelsen aqqutigalugu siunnersuugisimasarput tunnavigalugu.

Naak nunarput erngup nukinganik nukissiutilorfinnik tallimanik peqaraluarluni aammalu innaallagissap pilersinneqartup 62,3%-iata missaa erngup nukinganinngaanniit pilersinneqarsinnaa-galuartoq, taamaattoq innuttaasut 75,3 %-iisa missaat suli dieselolietortumit kiassarneqartuupput.

Nassuiatip ilaa tassaavoq nunap atugarisaatut kiassarnerup ilaa annertooq inuit namminneq uliartortunik, kissarsuutaasigut kiassaateqarfiiisigullu pissarsiarineqartarnera.

Taamaattumik erngup nukinganik nukissiorfiliornerup saniatigut aamma pingaaruteqarpoq, ungasianik kiassarneqarnerit, ungasianiillu innaallagissamik pilersorneqarsinnaanerit ineri-artortitsuarneqarnissaat.

Nukiup pilersinneqartup tamakkiisumik atorluarneqarnerulernissaa pillugu anguniagaqartuar-tariaqarpugut, suliniuteqartuartariaqarpugullu. Aporfiusinnaasullu suut tamaasa nungusartariaqarpagut nukimmik atorluaanerulernissarput aqqutissiukkumallutigu.

Nukimmik ataavartumik, avatangiisimillu mingutsitinngutsumik atorluaanerulerneq aamma siunissaq eqqarsaatigalugu aningaasarpassuarnik sipaaruteqarnerulernissamik nassataqartussaavoq; sipaaruteqarnitsigullu taamaalilluta suliniutinut allanut pingaaruteqangaartunut siunissaq eqqarsaatigalugu akissaqarnerulissaagut; atorluaanerulerneq sipaarutaaginnarani aningaasaqarnikkulli aamma inuiaqtigiiinnut iluaqtaallualerumaarnissaa qularutissaanngilaq.

Minguitsunik ataavartunillu nunatsinni nukissiuteqarneq ineriartortittuartigu; Seqernup Qinngorne-raniit pinnngortuuppat, Anorisataappat, Erngup Nukinganinngaaneerpat, Ikuallaavimmingaaneersuuppalluunniit tamaasa iluatigalugit ineriartortittuartariaqarpagut.

Biilit plug-in hybridit, innaallagissamoortullu allat eqqarsaatigalugit, illoqarfinni anginerusuni orsorsorfiuisinnaasaannik pilersitsiortorniarta – orsorsorfiusinnaasunik inerisaaniarta; Biilit unittarfiini, pisiniarfiiit eqqaanni, inissiaateqarfiiit unittarfiini innaallagissamut orsorsorfiusinnaasunik ikkussuiniarta.

Nukimmik atavartumik avatangiisimillu mingutsitsinngitsunik atuisut pillarnagit, akitsuusersor-nagillu sapinngisarput tamannguat atorlugu tapersersortigit, ineriartoqqullugit oqinnerpaamik atugaqarnissaat aqqutissiuutigu.

Naggataatigut; Naleqqap siunnersuutaasa aamma ilagaat ATV-it aammalu UTV-it akitsuuteqarun-naarsinneqarnissaat. Inuit Ataqatigiinniit siunnersuut aamma tamanna akuerinngilarput.

Stine Egedelli siunnersutaa, tassalu ATV-it UTV-llu akitsuutaasa 6.554-miit ukiumut 2000kr-mut appartinneqarnissaanik siunnersutaa Inuit Ataqatigiinniit akuersaaratsigu oqaatigissavarput.

Stine Egdep tunngavilersuutimi ilaani ima oqariartuuteqarmat isumaqatigaarput;

“ATV-inik piginnittut arlallit ullumikkut ukiami nummerpladetik piiartarpaat, upernaraangallu imaluunniit aasaraangat nummerpladelersoqqittarlugit. Taamaaliortarpot ukiup affaanut akileraarut, ullumikkut sillimmasiineq ilanggullugu aningaasartuutaangaatsiartoq amerlasuut akissaqarfiginiarlugu ajornartorsiutigisinnaasaat, sipaarumallugu.

Nummerpladet ppiarneqartut atoqqinneqarneq ajorput. Sequtserneqartarpot iginneqarlutillu. Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmi allaffissornikkut systemit nummerpladet atoqqinneqarsinnaanerannut aaqqissugaanngillat.

ATV-inik nalunaarsuiuarnerit atuukkunnaarsitsinerillu pisortanut pisariaqanngitsumik artukkiiginnamgillat, tassalu politiit akileraaruserivillu, kisianni aamma pinngortitamut pisariaqanngitsumik artukkiinermik kinguneqarput.

Qamutinut motoorilinnut ukiup affaanut akileraarut 1.000 kronenngorpat, naatsorsuutigineqarpoq ATV-inik pigisallit ukioq kaajallallugu nummerpladetik pigiinnartalissagaat.”

Taamatut oqaaseqarluta immikkoortut taakku pingasut tamaasa, peqqissaartumik sukumiisumillu sammineqarsinnaaqquillugit aningaasaqarnermut akileraartarnermullu ataatsimiititaliamut ingerlateeqippagut.